

DCD-1901100301020402 Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) (W.E.F.-2019) Examination

July – 2022

Sanskrit : Paper-4

(Vaikalpik) (Elective-2)

(Panchtantra - Mitrabhed)

(New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

सूचना/Instruction :

जमण्णि भाजु दशवेल अंक गुण दशवे छे.

Figures to the right indicate marks.

१ (अ) नीचेनामांथी कोईपण्ण बे गद्यपंडोनुं भाषांतर करो : ८

1 (A) Translate any two of the following Paragraphs : 8

(१) कस्मिश्चिन्नगराभ्यासे केनापि वणिक्पुत्रेण तरुखण्डमध्ये देवतायतनं कर्तुमारब्धम् । तत्र च ये कर्मकराः स्थपत्यादयः, ते मध्याहनवेलायामाहारार्थं नगरमध्ये गच्छन्ति । अथ कदाचित्तत्रानुषङ्गिकं वानरयूथमितश्चेतश्च परिभ्रमदागतम् । तत्रैकस्य कस्यचिच्छिल्पिनोऽर्धस्फाटितोऽञ्जन-वृक्षदारुमयः स्तम्भः खदिरकीलकेन मध्यनिहितेन तिष्ठति । एतस्मिन्नन्तरे ते वानरास्तरुशिखरप्रसादश्रङ्खदारुपर्यन्तेषु यथेच्छया क्रीडितुमारब्धाः ।

(२) तदेत्सरः स्वल्पतोयं वर्तते । शीघ्रं शोषं यास्यति । अस्मिन् शुष्कै यैः सहाहं वृद्धिं गतः सदैव क्रीडितश्च ते सर्वं तोयाभावान्नाशं यास्यन्ति । ततेषां वियोगं द्रष्टुमहमसमर्थः । तेनैतत्प्रायोपर्वशनं कृतम् । साम्प्रतं सर्वेषां स्वल्पं जलाशयानां जलचरा गुरुजलाशयेषु स्वयमेव गच्छन्ति । अत्र पुनः सरसि ये जलचरास्ते निश्चिन्ताः सन्ति तेनाहं विशेषां द्रोदिमि यद् बीजशेषमात्रं मप्यत्र नोद्धरिष्यति ।

(३) अपरं मयानेकमानुषाणामनेक विधानिरुधिराण्यास्वादितान्याहार दोषात्कटुतिक्तकषायाम्लरसास्वादानि, न च भया कदाचिन्मधुररक्तं समास्वादितम् । तद्यदि त्वं प्रसादं करोषि, तदस्य नृपतेर्विधित्यञ्जनान्नपानचोष्यलेहय स्वाद्याहारवशादस्य शरीरे यन्मिष्टं रक्तं संजातम्, तदास्वादनेन सौख्यं सम्पादयामि जिहवाया इति ।

(४) कस्मिंश्चिद्द्विनादेशे मदोत्कटो नाम सिंहः प्रतिवसति स्म । तस्य चानुचरा अन्ये द्वीपिवायसगोमायावः सन्ति । अथ कदाचिदितस्ततो भ्रमद्भिः सार्थभ्रष्टः क्रथनको नामोष्ट्रो दृष्टः । अथ सिंह आह—अहो, अपूर्वामिदं सत्वम् । तज्जायतां किमेतदारण्यकं ग्राम्यं वा इति । तच्छ्रुत्वा वायस आह — ‘भोः स्वामिन् ग्राम्योऽयमुष्ट्रनामा जीवविशेषस्तव भोज्यः । तद्व्यापाद्यताम्’ सिंह आह — ‘नाहं गृहमागतं हन्मि ।’

(ब) नीचेनाभांथी कोठपण बे ससंदर्भ समझवो : ६

(B) Explain with reference of the context any **two** of the following : 6

- (१) अतो न शब्दमात्राद् भेतव्यम् ।
 (२) को वा दुर्जनवागुरासु पतितः क्षेमेण यातः पुमानः ।
 (३) प्रायेणाधममध्यमोत्तमगुणः संवासतो जायते ।
 (४) भो ! वाहिता वयमनेन क्षुद्रशृगालेन । तद्वध्यताम् ।

२ पंडित विष्णुशर्मानां जिवन, समय अने कवन विशे विस्तृत नोंध लखो. १४
 2 Write a detailed note on ‘पंडित विष्णुशर्मा’s life, time and literary works. 14

अथवा/OR

२ प्राणीकथानो उद्भव अने विकास विशे समीक्षात्मक नोंध लखो. १४
 2 Write a critical note on the origin and development of the fable-literature. 14

३ ‘पञ्चतन्त्र’नी शैली विशे विस्तृत नोंध लखो. १४
 3 Write a detailed note on the style of the author of ‘पञ्चतन्त्रम्’. 14

अथवा/OR

३ मदोत्कट सिंहनी कथा अने तेनो बोध निरूपो. १४
 3 Describe story of मदोत्कट सिंह and its Preach. 14

४ सिंह-शशक कथा अने तेनो बोध निरूपो. १४
 4 Describe story of सिंह-शशक and its Preach. 14

५ नीचेनाभांथी कोठपण बे पर टूंकनोंध लखो : १४
 5 Write short note on any **two** of the following : 14

- (१) कीलोत्पाटीवानर कथा ।
 (२) पञ्चतन्त्रम् — शीर्षकम् ।
 (३) विग्रहः ।
 (४) बकककटयो कथा ।